

Muistio Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.2021– 31.12.2024

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen kaikkiin valtionavustusta saaviin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin sekä kahteen muuhun rekisteröityyn puolueeseen, jotka eivät saa valtionavustusta.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 61 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2026 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtavat tilintarkastajat Johanna Kormu, Pontus Londen ja Minna Tyrväinen, ylitarkastajat Ines Gullichsen, Hanna Surakka Malviina Vahtera ja Artur von Bonsdorff sekä tarkastaja Elina Nordström. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 13.3.2025. Piirijärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin etäyhteyksin 16.9.2025. Tarkastukseen osallistuivat Piirijärjestö ry:stä puheenjohtaja Mika Purmonen ja taloudenhoitaja Esa Härkönen.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle puoluetukipäätöksissä mainittujen piirijärjestöjensä ja naisjärjestönsä tilinpäätöstiedot: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä. Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry:n oli tätä varten tullut toimittaa vastaavat asiakirjat ja tiedot asianomaiselle puolueelle.

Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry:n vuosien 2021–2024 tilinpäätöstiedot on toimitettu puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään. Tarkastuksen aikana järjestelmään lisättiin toimintakertomus vuodelta 2021. Puoluelain 9 d §:n mukaan asiakirjat tulisi toimittaa yhden kuukauden kuluessa yhdistyksen tilinpäätöksen vahvistamisesta.

Puoluetukea saavan puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitetun muun yhdistyksen tilintarkastajan on puoluelain 9 c §:n mukaan lausuttava tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastuslaissa säädetyn lisäksi 1) onko valtionavustuksen käytössä ja käyttöä koskevassa raportoinnissa noudatettu puoluelain säännöksiä ja avustuspäätöksen ehtoja; 2) onko noudatettu puoluelain säännöksiä tuesta ja tukea koskevista rajoituksista sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamisesta.

Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry:n tilintarkastuskertomuksiin vuosilta 2021–2024 sisältyvät puoluelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Tiedot on toimitettu puoluelain mukaisesti.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen, puolueyhdistyksen ja puolueen lähiyhteisön saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia vuodelta 2021 yhteensä 3 600 euron määrästä, vuodelta 2022 yhteensä 3 600 euron määrästä sekä vuodelta 2024 1 600 euron määrästä. Tarkastuksessa ei todettu muita tukia, joita olisi tullut ilmoittaa.

Ajantasainen ilmoitus tulee puoluelain 8 c § mukaan tehdä tuen vastaanottamista seuraavan kalenterikuukauden 15 päivänä. Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry ei ollut noudattanut puoluelain mukaista määräaikaa ajantasaisen ilmoitusten tekemisessä vuosina 2021, 2022 ja 2024.

Puoluelain mukaisen valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry on raportoinut tarkastusvirastolle toimittamissaan valtionavustustilityksissä puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen eli puoluetuen käytöstä ja siirtämisestä.

Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry on valtionavustustilitystensä mukaan saanut puoluetukea vuonna 2021 48 297,68 euroa, vuonna 2022 45 832,84 euroa, vuonna 2023 41 541,43 euroa sekä vuonna 2024 52 086,01 euroa.

Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry on pääosin tehnyt vuosien 2021–2024 puoluetuen siirtämisestä valtionavustuslain 7 §:n mukaisesti sopimukset paikallisyhdistystensä kanssa. Tarkastuksessa kiinnitettiin huomiota sopimusten valvontaa koskeviin ehtoihin, joiden mukaan ”Valtiontalouden tarkastusvirasto valvoo avustuksen käyttöä”. Paikallisyhdistykset eivät kuitenkaan ole tarkastusviraston valvonnan piirissä, vaan velvollisuus valvoa puoluetuen käyttöä on puoluetuen siirtäjällä. Tarkastusvirasto suosittaa, että Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry täsmentää valtionavustuksen käyttöä ja käytön valvontaa koskevat sopimusehdot puoluelain (10/1969) ja valtionavustuslain (688/2001) vaatimusten mukaisiksi.

Pakotteiden huomioiminen valtionavustuksen käytössä

Valtionavustuspäätökseen on kirjattu vuodesta 2023 alkaen, että valtionavustusta saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi. Tarkastusvirasto tiedusteli vuonna 2025 valvonnan kohteena olleilta puolueilta ja puolueyhdistyksiltä selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet puoluetukeen lisättyjen ehtojen noudattamisesta.

Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ilmoitti tarkastuksen aikana, että se käyttää pakotehakupalvelua varmistuakseen siitä, että valtioapua ei ohjaudu pakotelistatuille tahoille.

Tarkastusvirasto selvitti talouspakotteiden noudattamista tekemällä pistotarkastuksia Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry:n kirjanpitoaineistoon. Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt, että puolueyhdistys olisi tehnyt hankintoja pakotelistatuilta tahoilta.

Tarkastusvirasto muistuttaa kaikkia valvonnan kohteena olevia, että vastuu sopimuskumppaneita, alihankkijoita, siirron saajia, yhteistyökumppaneita ja edunsaajia koskevien pakotteiden selvittämisestä ja

oikeellisuudesta on valtionavustuksen saajalla. Toimittajan vakuutus ja valtionavustuksissa siirron saajan vakuutus eivät poista hankinnoissa avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä asian varmistamiseksi. Valtionavustusta saavien tahojen on suositeltavaa arvioida niiden pakotteiden noudattamiseen liittyviä menettelyjä ja tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä, jotta niiden on mahdollista osoittaa luotettavasti noudattavansa valtionavustuspäätöksen (Valtioneuvoston päätös puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen myöntämisestä puolueille) liitteen 2 avustusehtojen kohtaa 2.3.

Minna Tyrväinen
Johtava tilintarkastaja

JAKELU	Perussuomalaisten Pohjois-Karjalan piiri ry
TIEDOLSO	Perussuomalaiset r.p.